

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

RAPORT nr. 82550/1943

RAPORT

În vigoare

EMITENT

Ministerul Justiției

PUBLICARE

Monitorul Oficial nr. 142 din 22 iunie 1943

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:47

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/22957>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

Articole

RAPORT nr. 82.550 din 21 iunie 1943 d-lui ministru al justiției către d-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului EMITENT MINISTERUL JUSTIȚIEI Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 142 din 22 iunie 1943 Domnule Mareșal, Alături de reforma justiției ați înscris în programul Domniei Voastre pentru conducerea țării: desăvârșirea unificării legislative pe tot cuprinsul României, cu adanca credința ca unitatea politica a neamului se reazima și pe unificarea vieții noastre juridice. Aceasta desăvârșire a constituit de multă vreme o problemă pe care numai dorința de a i se da soluția cea mai buna și momentul cel mai potrivit au amânat-o pînă acum. În Basarabia s'a extins legiuirea Vechiului Regat în anul 1928, în Bucovina în 1938, iar dreptul public s'a unificat pe întregul teritoriu al țării, punându-se în anul 1937 în aplicare peste tot textele noilor coduri: penal și de procedura penală. Singura parte de peste Carpați, a rămas supusă normelor de drept privat așa cum s'au găsit în aplicare la data unirii, de aceea astăzi cînd tot neamul românesc vibrează de atîta vieata națională și de un însufletit ideal național, nu se mai putea lasă nici acolo teritorii întregi românești, supuse legislațiilor străine. Generațiile de juriști, crescute 25 de ani în știința dreptului românesc la facultăți române, nu cunosc și nici nu au învățat acest drept și-ar fi lipsit de sens și de posibilitate de urmare ca să impunem continuu acestei lumi juridice noi ca să aplice de pe scaunul judecății sau la bara avocaților dreptul străin în locul dreptului românesc, pe care l'au învățat. Din punct de vedere juridic desăvârșirea unificării asigură în sfîrșit deplina unitate de jurisprudență în Stat și face ca să dispară situația nepermisă în care ceea ce constituia un drept pentru un locuitor dintr'o parte a țării, să nu constituie drept pentru cel din altă parte iar justiția însăși să fie framantată de o serie de conflicte de drept interprovincial, consecința firească a menținerii legislației ei străine. În fața acestor situații, întîrzierea desăvârșirii unificării legislative nu mai putea aștepta. Pentru realizarea ei va propunem extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați. Acest sistem legislativ, elaborat în spațiul latin, se aplică de aproape opt decenii în țara la noi, se găsește astăzi în vigoare pe restul, adică pe cea mai mare parte a țării și s'a dovedit propriu concepțiilor poporului român. Modificările ulterioare ale codurilor le-a adaptat nevoilor evidențiate de experiența, iar jurisprudența a lămurit normele de drept pozitiv și le-a acomodat succesiv diferitelor situații. O veche dorința a unei părți din lumea noastră juridică era ca unificarea să se facă prin punerea în aplicare a codurilor noi. În afară de avantajele arătate mai sus, care impun fără rezerva situația extinderii legislației actuale, trebuie adăugat ca, în vremurile de azi, unificarea, prin extindere este mai ușoară, față de unificarea prin noi, neexperimentate. Jurisprudența dezvoltată în aplicarea actualelor coduri ce se extind și doctrina ce avem, asigură o aplicare normală a lor pe teritoriul asupra căruia se extind. În vremurile de pace, mai prielnice, care vor urma, se va face desigur revizuirea și definitivarea codurilor noi, potrivit ideilor timpului și va veni, fără îndoială, vremea învățării, a pregătirii și a acestor coduri noi. Pînă atunci, de acord cu aproape unanimitatea lumii juridice, rămânem la soluția propusă. Pentru a nu face totuși tranziția anevoioasă între vechea și noua situație juridică, am socotit să păstrăm o mică parte din instituțiile dreptului local. Se păstrează astfel instituția cărții funciare și actuala situație în materie de tutela și curatela, întru cât o parte din populație fiind plecată dela casele lor, constituirea consiliilor de familie ar fi greu de realizat. În fine, s'a păstrat dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor. Păstrînd aceste instituții, dintre care unele sînt pe cale de a fi organizate pe întreg teritoriul Statului, cum e cartea funciară, trecerea dela legislația locală la cea extinsă, va fi mai ușurată. Proiectul de decret-lege, pe care am onoarea a vi-l prezenta, cuprinde trei capitole: dispozițiuni generale, dispozițiuni cu privire la legile locale ce rămîn în vigoare și dispozițiuni transitorii. În primul capitol am arătat legile Vechiului Regat, care se vor aplica, de aici înainte, pe tot cuprinsul Țării. Odată cu legile, am extins și regulamentele lor, care formează un singur corp cu ele. În acest capitol am reglementat în mod special trimerile ce se fac dela o lege sau dispozițiuni, la alte, pentru cazul cînd legea la care se face trimerirea se abrogă. În al doilea capitol, am reglementat dispozițiunile din legile locale, menținute în vigoare pînă la revizuirea codurilor. Am menținut special dispozițiunile privitoare la cartea funciară, la structura și modul sau de funcționare, pînă la punerea în aplicare a Legii de unificare din 27 Aprilie 1938. Spre a concilia dispozițiunile din codurile extinse, cu normele din cartea funciară, am prevăzut ca, numai prin înscriere în cartea funciară se pot constitui, transmite, modifica sau stinge drepturile reale; dispozițiunile din codurile extinse, derogatorii acestei preciziuni, care prevăd

constituirea de drepturi reale numai prin consimțământ, urmând să fie modificate în sensul că aceste drepturi nu iau naștere decât prin înscrierea în cartea funciară. Tot așa, ori de câte ori legile extinse prevăd obligațiunea înscrierii sau transcrierii drepturilor și sarcinilor reale sau a măsurilor de asigurare, sau executare asupra imobilelor, acestea se vor face numai în cartea funciară. Tot aici se vor înscrie acțiunile a căror afișare este prevăzută în legile extinse, când se referă la bunuri imobile, precum sînt arătate enunțativ dispozițiunile din art. 285 c. civ. și art. 630 pr. civ. Convențiunile care se referă la imobile, prin înscrierea în cartea funciară vor dobîndi o siguranța deplină în raport cu terții. Readucerea sau dobîndirea unor bunuri imobile anume prevăzute se va face cu respectarea sarcinilor și instrăinărilor înscrise de proprietarul tabular. Am păstrat sistemul legilor locale cu privire la introducerea din oficiu a procedurii succesoriale, spre a se putea tine la curent cartea funciară cu situația reală a bunurilor. Executarea silită asupra imobilelor și căile de atac în materie executivă, fiind în strînsă legătură cu regimul cărților funciare, vor continua să fie guvernate de normele prevăzute în legea execuției silită. Spre a înlătura controversele am prevăzut dispozițiunile legiuirilor locale menținute în vigoare, se aplică persoanelor care au domiciliul real pe teritoriul de aplicare al acestei legi, precum și bunurile aflate pe acel teritoriu. Cu acest sistem se înlătura situațiunea dăunătoare de a vedea în cuprinsul aceleiași provincii, persoane de același neam, carmuite de legi personale deosebite, după locul lor de origine. În sfîrșit, am menținut dispozițiunile legii privitoare la tutela și curatela. În al treilea capitol am prevăzut dispozițiuni transitorii de natura a face trecerea între noul și vechiul sistem legislativ și adaptarea situației judiciare existente la noile principii de drept. În cadrul principiilor clasice, am socotit ca această lege nu poate avea efect retroactiv în ce privește condițiunile de validitate efectele și mijloacele de probațiune ale actelor juridice, care s'au încheiat, avîndu-se în vedere reglementarea altor legi; în aceeași situație vor fi și raporturile, patrimoniale dintre soți. De asemeni, faptele producătoare de prejudicii își vor produce efectele potrivit dispozițiunilor din legea sub care au fost săvîrșite. Prescripțiunile rămîn carmuite în ce privește natura, durata și efectele lor, de legea sub care au început, cu excepția cazului cînd legea nouă prevede un termen mai scurt. Cazurile de suspendare și întreruperea prescripțiunii sînt acele pe care le prevede legea extinsă. Secțiunea a doua cuprinde dispozițiuni de drept comercial. Am fixat data de 1 Ianuarie 1944 pînă la care comercianții trebuie să se pună la curent cu cerințele noului cod de comerț, în ceea ce privește ținerea registrelor comerciale. Societățile pe acțiuni își vor pune statutele în concordanță cu legile extinse, pînă la data de 1 Ianuarie 1945, prelungire determinată de situația excepțională de azi. În ceea ce privește procurile comerciale, date și înscrise în registrul comerțului, mai înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, le-am păstrat efectele prevăzute în legile sub care au fost întocmite. Secțiunea a treia cuprinde câteva dispozițiuni procedurale. Spre a înlătura eventualele incertitudini, acțiunile și orice fel de cereri introduse înaintea instanțelor judecătorești, pînă la punerea în aplicare a acestor legi, se vor judeca potrivit normelor în vigoare la data introducerii lor și de către instanța căreia se găsesc; căile de atac vor fi cele prevăzute de legea sub care au putut fi utilizate. Perimarea acțiunilor și a căilor de atac, care se găsesc în nelucrare sau sînt suspendate, va continua să se facă din oficiu și în termenul prevăzut de legea locală. Am reglementat anumite situații care fac ca să nu se poată determina deocamdată instanța competența a judeca o cerere. În acest caz, la cererea oricăreia din părți, Înalta Curte de Casație va putea indica instanța competența. Printr'un articol cu dispozițiuni finale, sînt considerate ca abrogate orice dispozițiuni de drept pozitiv sau cutumiar, contrarii atît legilor și regulamentelor extinse, cat și prezentei legi. În fine, am prevăzut ca data de punere în aplicare a acestor legi ziua de 15 Septemvrie 1943, ziua începerii noului an judecătoresc. Proiectul, așa cum se prezintă, a fost întocmit cu colaborarea reprezentanților magistraturii de aici și din Ardeal cu a reprezentanților barourilor de acolo, cu profesorii universitari dela Facultățile de drept din Sibiu-Cluj, cu reprezentanții Consiliului Legislativ și cu președintele Uniunii Notarilor Publici din România. Punerea în aplicare, în anul cînd numaram un sfert de veac dela întregirea României în hotarele ei îndreptățite, a decretului pentru extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați, reprezintă nu numai o împlinire de drept, dar și o manifestare istorică de voință și de unitate națională. Dacă și Domnia Voastră impartasiti punctul nostru de vedere, în baza dispozițiunilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septemvrie și Nr. 3.072 din 7 Septemvrie 1940, avem onoarea a va supune pentru aprobare și semnare alăturatul decret-lege pentru extinderea legislației civile și

comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați. Primiți, va rog, Domnule Mareșal, asigurarea deosebitei mele consideratiuni. Ministrul justiției, Ion C. Marinescu -----